

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ
ਡੀ ਕੇ ਮਹਾਜਨ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ
ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਰਜ਼
ਬਨਾਮ
ਉਪ-ਮੰਡਲ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਝੱਜਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਜਵਾਬਦੇਹ
1961 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਟ ਨੰ. 1021 25 ਅਕਤੂਬਰ, 1961

ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ (1953 ਦਾ IV)— ਧਾਰਾ 8—ਕਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇਕ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ— ਚੋਣ ਟਿਰਬਿਊਨਲ— ਕੀ ਦੂਜੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ— ਇੱਕ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ --- ਕੀ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਬੁਰਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ, 1953 ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੋਣ ਟਿਰਬਿਊਨਲ ਦੂਜੇ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪੰਚ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਟੀਓਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ, ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਿਤੀ 29 ਜੂਨ, 1961 ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿਟ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਿੰਡ ਆਹੜੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਹਨ।

ਪੀ.ਸੀ.ਜੈਨ ਅਤੇ ਬੀ.ਐੱਸ. ਗੁਪਤਾ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ
ਐਚ.ਆਰ. ਅਗਰਵਾਲ, ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ- ਇਹ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਮੇਹਰ, ਮਨੋਹਰ, ਰਤੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਆਸਾ ਰਾਮ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ, ਜੋ ਪਿੰਡ ਆਹੜੀ ਦੀ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਚ ਐਲਾਨੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੀ ਚੋਣ 3 ਦਸੰਬਰ, 1960 ਨੂੰ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਭਗਤ ਸਿੰਘ, ਰਾਮ ਮੇਹਰ, ਮਨੋਹਰ, ਰਤੀ ਰਾਮ, ਆਸਾ ਰਾਮ, ਕਰੋਰੀ ਮਲ, ਬਦਰੀ, ਕਮਾਲੂ ਅਤੇ ਲਾਲਟੀ ਨੇ ਲੜੀ ਸੀ। ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨੂੰ 127, ਰਾਮ ਮੇਹਰ ਨੂੰ 80, ਮਨੋਹਰ ਨੂੰ 87, ਰਤੀ ਰਾਮ ਨੂੰ 83, ਆਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ 5, ਕਰੋੜੀ ਮਲ ਨੂੰ 74, ਬਦਰੀ ਨੂੰ 74, ਕਮਾਲੂ ਨੂੰ 27 ਅਤੇ ਲਾਲਟੀ ਨੂੰ 50 ਵੋਟਾਂ ਮਿਲੀਆਂ। ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਆਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(4) (ਸੀ) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਸਾ ਰਾਮ ਦੀ ਚੋਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ, ਕਰੋਰੀ ਮਲ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6(4)(ਸੀ) ਤਹਿਤ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਐਲਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਰਤੀ ਰਾਮ, ਜੋ ਕਿ ਜਾਤੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹਰੀਜਨ ਸੀ, ਨੂੰ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6(4)(ਸੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਚੋਣ ਟਿਰਬਿਊਨਲ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਿਆ ਕਿ ਰਤੀ ਰਾਮ ਦੀ ਚੋਣ ਖਰਾਬ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ, ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਟਿਰਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਇਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਗਲਤ ਹੈ। ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਤੀ ਰਾਮ ਦੀ ਚੋਣ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਜੇ ਬਿਲਕੁਲ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਸਾ ਰਾਮ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਇਕੱਲਿਆਂ ਹੀ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਹ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ

ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਸਹੀ ਹਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

[ਉਸ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਭਾਗ 8 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਕਈ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਵਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੇਖਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਹੋਰ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਗਏ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਰੋੜੀ ਮੱਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਆਸਾ ਰਾਮ ਦੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਐਲਾਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਧਾਰਾ 8(2)(ਏ) 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮੁੱਚੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 8(2) ਨੂੰ ਇਕੱਲੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 8 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 9, 10, 11 ਅਤੇ 102 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 9(2) ਦੇ ਪ੍ਰੋਵੀਸੋ ਵਿੱਚ, ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਆਗਿਆ ਨਾਲ ਹੋਈ ਅਸਧਾਰਨ ਜਨਰਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਬਹੁਮਤ ਨਾਲ ਪੰਚ ਜਾਂ ਸਰਪੰਚ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਪੰਚ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਉਸਦੀ ਮੌਤ, ਅਸਤੀਫਾ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੁਣਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪੰਚ ਲਈ ਵੱਖਰੀ ਚੋਣ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 11 ਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਭਰਨ ਲਈ ਪੰਚ ਜਾਂ ਪੰਚਾਂ ਦੀ ਮੌਤ, ਅਸਤੀਫਾ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣਾ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 102 ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪੰਚ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਇੱਕ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਨੁਕਸ ਜਾਂ ਇੱਕ ਪੰਚ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਜਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਖਰਾਬ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਰੁਸਤ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਸਮੁੱਚੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ ਪੰਚ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਚੋਣ, ਇਸ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ, ਮਾੜੀ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦੂਜੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਰਤੀ ਰਾਮ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਮਾੜਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 6(4)(ਸੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਹਰੀਜਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਹਰੀਜਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪੰਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਚਾਂ, ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਰਤੀ ਰਾਮ ਪੰਚ ਚੁਣੇ ਗਏ ਪੰਚਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਕੋਲ ਆਸਾ ਰਾਮ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਹੋਇਆ ਐਲਾਨਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: -

[ਉਸ ਦੀ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 6(1) ਅਤੇ (4) ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਇਹਨਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਲਤ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਰੋੜੀ ਮੱਲ ਦੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਜੇ ਵੀ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹੇਗੀ ਅਤੇ ਉਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਤੈਅ ਕਰੇਗਾ।

ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ 13 ਨਵੰਬਰ, 1961 ਨੂੰ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ

ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ
ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।
ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਤਾ: ਰਾਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ,